

Hvad gør staten for at hjælpe modstandsfolk videre? - To artikler

Intro til artikel 1:

I artiklen fra Berlingske Tidende fortæller der om et forslag til Folketinget om erstatning til Ofre fra Besættelsestiden. Her kan man se, hvem man vil give erstatning og hvor stor, erstatningen kan være. Efter nutidens forhold ser beløbene ikke store ud, men dengang i 1945 var der tale om betydelig økonomisk hjælp.

3

**52,8 Mill. Kr. een Gang for alle
og 4³/₄ Mill. Kr. om Aaret til
Besættelsestidens Ofre**

**Erstatningsloven forelagt Folketinget af
Minister Mogens Fog**

Minister for sørlige Anliggender Mo-
gens Fog indfærdte i Gaar et Løfte i
„Trentalen“ ved Forelæggelse af Lov-
forslag om Erstatning til Besættelsestidens Ofre.

Lovforslaget har fem Hovedafsnit:

1. Erstatning i Anledning af Invaliditet og Død.
2. Hædersgaver til Deltagere i Frihedsbevægelsen og deres Efterladte.
3. Godtgørelse for Lidelse og Tort i Anledning af Frihedsbevægelsen.
4. Erstatning for Tingskade.
5. Støtte til Fagbevægelse eller Fortærelse af Virksomhed eller Ud-
dannelses samt til Gensoprettelse af sørlige Tab.

Desuden et Par Afsnit om Admi-
nistrations, hvorunder Oprettelse af et
Erstatningsråd.

Hvem der faar Erstatning

Erstatning i Anledning af Invaliditet
og Død ydes for den første til aktive
Deltagere i Frihedsbevægelsen, hvad
enten de er invaliderede under Aktion
eller i tysk Fængsel, men kun til
Frihedskæmperne for 3. Maj 1945. De
uden til samtlige Personer, der faldt ind
under Kommunistloven, og som invali-
deredes eller omkom som Følge af Ef-
tersøgning, Fængsling, Internering eller
Deportation. Derfor kommer de Per-
soner, som blev invalideret, fordi de
deltog i Folkestrejke, der var et vig-
tigt Led i hele Frihedskampen. Endelig
alle de, der har pådraget sig Skade el-
ler Sygdom som Følge af Eftersøgning,
Fængsling, Internering eller Depor-
tion af nationale eller politiske Grunde,
paa Grund af deres Afstammelse eller
som tilhørende det danske Politisk og
Gemenskabsnet.

Uden for Leven falder de, der til-
fældigt er ramt af Besættelsesmag-
tens Overgreb.

Bevilgede til Dødsersatning er de
Efterladte efter de formentlige Personer,
der er henrettet eller myrdet af Ty-
skerne eller leveret af afkastet ved Dø-
den, som Følge af Skade eller Sygdom
pådraget under de formentlige For-
hold.

**Hvor meget der gives
i Erstatning**

Beløbene for Erstatningen Skædes
følge naturlige Begreber i Militær-
invaliditeten og Krigsulykkesforsu-
ringsskade.

Maksimum for Erstatning for 100
pCt. Invaliditet bliver 6400 Kr. for For-
sørgere og 4000 Kr. for Enke-Forsørgere.
Dette lægger lige op ad Søfaldsmens
Maksimum. Den laveste særlige Inva-
lides-Erstatning bliver 3000 Kr.

Erstatning til Enkernes forsættes til
en særlig Rente paa 50 pCt. af Arbejds-
Indtægt, medens Berne-Erstatningen
fastsættes til 15 pCt. for den første
Barn og 10 pCt. for de følgende, men
ansædes, at den samlede Enke- og Ber-
ne-Erstatning ikke kan overstege 75
pCt. af Afkomets Aarsind, en Grænse,
der maa, naar der efterlades Enke med
2 Børn under 18 Aar. Højeste Erstat-
ning bliver 4500 Kr. og den laveste 2250
Kr. Ved nyt Ægteskab bortfalder nar-
mest Rentens for Enken, men bevarer
ubetinget for Børnene.

**Hædersgaver, Godtgørelse for
Lidelse og Tort samt
Tingskade**

Hædersgaverne har deres Analogi i
Hædersgaverne til Søfaldsmene. De ydes
til dem, der som Følge af deres aktive
Indbuds i Frihedsbevægelsen blev invali-
derede i sørlige Grad, og til de Ef-
tersatte efter dem, der af samme Års-
sager mistede Livet. Det bliver en lang

snævrende Kreds end under Afsnit 1.
Søfaldsmene er 400 Kr. aarlig for den In-
validerede og for Enken og 200 Kr. for
hver Barn under 18 Aar.

Godtgørelse for Lidelse og Tort gives
til Personer, der har været berøvet
Friheden af de danske Myndigheder i
Besættelsestidens første Tid eller fængslet,
internert eller deporteret af de tyske
Myndigheder. Godtgørelsen er paa 25

NIELS EBBESEN

**En
Konung**

Christian X av Danmark

Udkom i Sverige under Be-
sættelsen og blev for ham-
me. Indkom af Trykker-
skildret Kongen Liv og
hale Rødder og giver
en overblik og detaljer
af den indre
Udvikling. Danmark har
gemmenget i denne Peri-
de. Forfatteren er en lang
Bekendtskabsskildring.
Denne Original-
gave maa ikke være i
Dansk Bibliotek. Kr. 14.95.
Udvalgt fra Forlaget.

**Al samme Forfatter
er udkommet:**

„Danmarks side efter 8.
sept.“ Kr. 7.25.
„Danmark siger nej“ Kr.
9.45.
„Danmark under jorden“
Kr. 9.45.

Hos alle Boghandlere

Branners Boghus

St. Kongensg. 29 • Cmt. 4625

Ud og bo paa

Store KRO

Fredensborg Tlf. 4709 447

**skal træffe
om Industriens
af Elektricitet**

Inde i Handelsministeriet i Gaar

Ind-
ser for Industriens Elektricitetsforbrug
være til Stede. Hystedes det stilles sig
med Hensyn til Forbruget af Elektrici-
tets- og Gasforsyning, og i denne For-
bindelse med Trafikken og Aftendirekt.
vil være afhængig af det Resultat. Re-
geringen efter Dagens Drøftelser i Han-
delsministeriet vil komme til.

**Bo og spis paa
JÆGERSPRIS**

SLOTSKRO

Week-end arrangement
Besøg i Slotskroen
kun 45 km fra København
med et af de bedste
restorants i landet og paa for

**En Mærkedag
for bare Ben...**

Berlingske Tidende 20. september 1945

52,8 mill. kr. én gang for alle og 4,750 mill. kr. om året til besættelsestidens ofre

Erstatningsloven forelagt Folketinget af minister Mogens Fog

Minister for særlige anliggender Mogens Fog indfrie i går et løfte i "trontalen" ved forelæggelse af lovforslag om erstatning til besættelsestidens ofre.

Lovforslaget har fem hovedafsnit:

1. Erstatning i anledning af invaliditet og død.
2. Hædersgaver til deltagere i Frihedsbevægelsen og deres efterladte.
3. Godtgørelse for lidelse og tort i anledning af frihedsberøvelse.
4. Erstatning for tingskade.
5. Støtte til pårørende eller fortsættelse af virksomhed eller uddannelse samt til genoprettelse af særlige tab.

Desuden et par afsnit om administrationen, hvorunder oprettelse af et erstatningsråd.

Hvem der får erstatning

Erstatning i anledning af invaliditet og død ydes for det første til aktive deltagere i Frihedsbevægelsen, hvad enten de er invaliderede under aktion eller i tysk fangenskab, men kun til frihedskæmpere før 5. maj 1945. Desuden til samtlige personer, der faldt ind under kommunistloven, og som invalideredes eller omkom som følge af eftersøgning, fængsling, internering eller deportation. Derefter kommer de personer, som blev invalideret, fordi de deltog i Folkestrejkerne, der var et vigtigt led i hele Frihedskampen. Endelig alle de, der har pådraget sig skade eller sygdom som følge af eftersøgning, fængsling, internering eller deportation af nationale eller politiske grunde, på grund af deres afstamning eller som tilhørende det danske politi og grænsegendarmeri.

Uden for loven falder de, der tilfældigt er ramt af besættelsesmagtens overgreb.

Berettigede til dødserstatning er de efterladte efter de før omtalte personer, der er henrettet eller myrdet af tyskerne eller i øvrigt er afgået ved døden som følge af skade eller sygdom pådraget under de før beskrevne forhold.

Hvor meget der gives i erstatning

Reglerne for erstatningens størrelse følger nogenlunde reglerne i militærinvalideloven og krigsulykkesforsikringslovene.

Maksimum for erstatning for 100 % invaliditet bliver 6.400 kr. for forsørgere og 4.800 kr. for ikke-forsørgere. Dette ligger lige op ad søfolkenes maksimum. Den laveste årlige invalide-erstatning bliver 3.600 kr.

Erstatning til enkerne fastsættes til en årlig rente på 50 % af afdødes indtægt, medens børne-erstatningen fastsættes til 15 % for det første barn og 10 % for de følgende, men således, at den samlede enke- og børne-erstatning ikke kan overstige 75 % af afdødes årsløn, en grænse der nås, når der efterlades enke med 0 børn under 18 år. Højeste erstatning bliver 4.500 kr. og den laveste 2.250kr. Ved nyt ægteskab normalt renten for enken, men bevares ubetinget for børnene.

Hædersgaver, godtgørelser for lidelse og tort samt tingskade

Hædersgaverne har deres analogi i hædersgaverne til søfolkene. De ydes til dem, der som følge af deres aktive indsats i Frihedsbevægelsen blev invaliderede i sværere grad, og til de efterladte efter dem, der af samme årsager mistede livet.

Intro til Centralkontoret understøtter ca. 10.000 personer

I en artikel fra sommeren 1946 i den kommunistiske avis Land & Folk fortælles der om den første efterkrigstids hjælp til hjemvendte KZ fanger og mennesker, der havde været flygtet til Sverige. Folketinget havde nemlig hurtigt efter Besættelsens ophør vedtaget, at der kunne gives økonomisk støtte til disse, hvis de havde brug for hjælp til at komme i gang i tilværelsen igen. Det var også muligt at give økonomisk hjælp til deres ægtefælle og børn.

alle Om-
en kom-
ed for at
ter, Par-
g af den
det, du
ngemand
bl. a. til
at det
e havde
is kunde
ek, men
ets Pol-
alt Fald
g det er
ar været
L.
hverken
art:
ag
uktion
nylig
lom saa
re kun-
erhjem-
l at op-
a han i
sfonden,
se æven-
POLK,
stræk, i
agt, alt-
modtog
ves paa
lader vi
ke selv
ek eller
live af-
ir disse
æserne,
ærmeste
ID OG
Kastels-
ia 1117,
ter fire
betræk,
gt), og
enkelt
n første
Mand.

Fra Centralkontoret for Flygtningehjælp, hvor der hersker stærk Travlhed hele Dagen.

Centralkontoret understøtter ca. 10.000 Personer

Institutionen, der tager sig af de hjemvendte Fanger og Flygtninge, har udviklet sig til en omfattende Virksomhed

Det er ikke få Tusinde flygtede og deporterede danske Patrioter, der efter Danmarks Befrielse er vendt tilbage til Landet. For Hovedpartens Vedkommende kommer de hjem i Løser og Pjalter og uden en Øre i Lommen; mange er paa Grund af de udstaaede Lidelser ude af Stand til at tage Arbejde den første Tid efter Hjemkomsten, og de har derfor kun det Offentlige at ty til, hvis de vil have noget at leve af.

Det skul ogsaa, at Hjælpen til de Hjemvendte hurtigt blev organiseret igennem Centralkontoret under Ministeriet for særlige Anliggender, selv om der, ret naturligt, i den første Tid var en Del Vanskeligheder at overvinde.

Ingen behøver at lide Nød

Centralkontoret havde først til Huse Raadhusets Amnke, flyttede derpaa til Pøsthuset og har nu for kort Tid siden faaet nye Lokaler i Dronningens Tværgade, hvor jeg i et af de mange Kontorer finder Ekspeditionschef Olsson og leder ham fortælle lidt om Kontorets Virksomhed.

— Hvor mange Klienter har Kontoret?

— I Opholdet yder vi Hjælp til mellem 8000 og 10.000 Hjemvendte.

— Der klages over, at Hjælpen i den første Tid ikke var særlig stor.

— Det er rigtigt, at vi den første Tid maaske var lidt mere knæben end nu; det hele var ikke indarbejdet, og vi maatte holde os temmelig nøje til de fastsatte Regler for Hjælpen. Udbetaling. Nu tager vi lidt mere elastisk paa det og yder den Hjælp, vi skønner fornøden. Naturligvis kan vi ikke erstatte, hvad de Paagældende har mistet under deres Ophold i Fængsler og

Løjre, det er noget, der maa vente, til Erstatningsloven kommer, men vi yder dem, hvad de behøver til Husleje, Klæder, Føde, Afbetaling og lignende nødvendige Udgifter, ligesom vi ogsaa betaler for Rekreationsophold, hvor det er paakrævet. Ingen af de Hjemvendte behøver at lide Nød.

Ikke mange, der ønsker Rekreationsophold

— Er der mange, der har taget mod Tilbudet om Rekreationsophold?

— Nej, det er det mærkelige, at vi faktisk ikke har haft ret mange Ansøgere, skønt vi har gjort, hvad vi kunde for at hjælpe de Hjemvendte ogsaa paa dette Omraade. Til dem, der har henvendt sig til os, har vi skaffet Plads paa et eller andet Hvilehjem, ligesom vi ogsaa har betalt Opholdet for dem, der selv havde fundet et Sted at være, men der har, som sagt, været forbavsende få Ansøgere.

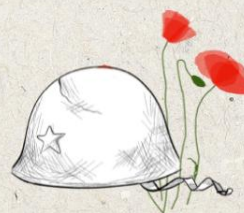
— Skyldes det ikke, at de, der nu har maattet undvære deres Familier i flere Aar, nødtigt vil tage fra dem, selv om det kun er for en forholdsvis kort Tid?

— Jamen vi betaler Opholdet ikke alene for den paagældende Ansøger, men ogsaa for hans Kone og Børn under 18 Aar, saa det skulde ikke kunne skabe Vanskeligheder.

— Men saa er man vel ikke rigtig klar over, at det kan lade sig gøre at faa et Rekreationsophold betalt her?

— I saa Fald er det ikke vor Skyld. Vi har meddelt det gennem Radioen og

Manchetskjorter
og Vindjakker syet af Lægen eller andet egnet Stof.
Hurtig Levering
TEXTIL SERVICE
ELMEGADE 18 — C. 14-804
Manuskripter vedr. økonomisk Nøgtmishbrug modt. Forlaget „Samson“, Lyngby.
Michaelsens Bukser
Gode, brugte Hakbitter til korte, lidt kønsløse Herre. Ruller, som gule og lyse, 40, Fredericstræde 48. Tid. F. 100 20.

Land og Folk 14. juli 1945

Centralkontoret understøtter ca. 10.000 personer

Institutionen, der tager sig af de hjemvendte fanger og flygtninge, har udviklet sig til en omfattende virksomhed.

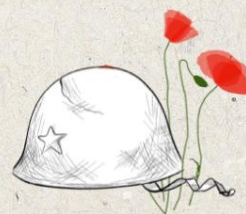
Det er ikke få tusinde flygtninge og deporterede danske patrioter, der efter Danmarks befrielse er vendt tilbage til landet. For hovedpartens vedkommende kommer de hjem i laser og pjalter og uden en øre i lommen; mange er på grund af de udståede lidelser ude af stand til at tage arbejde den første tid efter hjemkomsten, og de har derfor kun det offentlige at ty til, hvis de vil have noget at leve af.

Det skal siges, at hjælpen til de hjemvendte hurtigt blev organiseret gennem Centralkontoret under Ministeriet for særlige Anliggender, selv om der, ret naturligt, i den første tid var en del vanskeligheder at overvinde.

Ingen behøver at lide nød

Centralkontoret havde først til huse i Rådhusets anneks, flyttede derpå til Persilhuset og har nu for kort tid siden fået nye lokaler i Dronningens Tværgade, hvor jeg i et af de mange kontorer finder ekspeditionschef Olsson og beder ham fortælle lidt om kontorets virksomhed.

- Hvor mange klienter har kontoret?
- I øjeblikket yder vi hjælp til mellem 8.000 og 10.000 hjemvendte.
- Der klagedes over, at hjælpen i den første tid ikke var særlig stor.
- Det er rigtigt, at vi i den første tid måske var lidt mere knebne end nu; det hele var ikke indarbejdet, og vi måtte holde os temmelige nøje til de fastsatte regler for hjælpens udbetaling. Nu tager vi lidt mere elastisk på det og yder den hjælp, vi skønner fornøden. Naturligvis kan vi ikke erstatte, hvad de pågældende har mistet under deres ophold i fængsler og lejre, det er noget, der må vente, til Erstatningsloven kommer, men vi yder dem, hvad de behøver til husleje, klæder, føde, afbetaling og lignende nødvendige udgifter, ligesom vi også betaler for rekreationsophold, hvor det er påkrævet. Ingen af de hjemvendte behøver at lide nød.

Ikke mange, der ønsker rekreationsophold

- Er der mange, der har taget mod tilbuddet om rekreationsophold?
- Nej, det er det mærkelige, at vi faktisk ikke har haft ret mange ansøgere, skønt vi har gjort, hvad vi kunne for at hjælpe de hjemvendte også på dette område. Til dem, der har henvendt sig til os, har vi skaffet plads på et eller andet hvilehjem, ligesom vi også har betalt opholdet for dem, der selv har fundet et sted at være, men der har, som sagt, været forbavsende få ansøgere.
- Skyldes det ikke, at de, der nu har måttet undvære deres familier i flere år, nødigt vil tage fra dem, selv om det kun er for en forholdsvis kort tid?
- Jamen vi betaler opholdet ikke alene for den pågældende ansøger, men også for hans kone og børn under 18 år, så det skulle ikke kunne skabe vanskeligheder.
- Men så er man vel ikke rigtig klar over, at det kan lade sig gøre at få et rekreationsophold betalt her?
- I så fald er det ikke vor skyld. Vi har meddelt det gennem radioen og...

Resten af artiklen er ikke med på kopien af artiklen. Heller ikke navn på journalisten.

